

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

LÊ VIỆT HOÀNG

**NGHIÊN CỨU MỘT SỐ ĐẶC ĐIỂM CẤU
TRÚC RỪNG TỰ NHIÊN PHỤC HỒI TRẠNG
THÁI IIa, IIb TẠI XÃ ĐÔN PHONG
HUYỆN BẠCH THÔNG - TỈNH BẮC KẠN**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ
LÂM NGHIỆP**

Thái Nguyên - 2015

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

LÊ VIỆT HOÀNG

**NGHIÊN CỨU MỘT SỐ ĐẶC ĐIỂM CẤU
TRÚC RỪNG TỰ NHIÊN PHỤC HỒI TRẠNG
THÁI IIa, IIb TẠI XÃ ĐÔN PHONG
HUYỆN BẠCH THÔNG - TỈNH BẮC KẠN**

Ngành : Lâm học
Mã số ngành : 60 62 02 01

**LUẬN VĂN THẠC SĨ
LÂM NGHIỆP**

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS LÊ SỸ TRUNG

CHỮ KÝ PHÒNG ĐÀO TẠO   CHỮ KÝ KHO CHUYÊN MÔN   GIÁO VIÊN HƯỚNG DẪN

Thái Nguyên - 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan các số liệu trong công trình nghiên cứu khoa học này đều được tiến hành tại xã Đôn Phong, huyện Bạch Thông. Kết quả trong luận văn là trung thực và chưa được ai công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

Tác giả

Lê Viết Hoàng

LỜI CẢM ƠN

Luận văn này được hoàn thành theo chương trình đào tạo theo chương trình đào tạo Cao học Lâm nghiệp khoá 21, giai đoạn 2013 - 2015 của Trường Đại học Nông Lâm - Đại học Thái Nguyên.

Để hoàn thành luận văn, tác giả đã nhận được sự quan tâm giúp đỡ và tạo mọi điều kiện thuận lợi của tập thể thầy cô giáo Khoa Lâm Nghiệp, Phòng Đào tạo và Ban giám hiệu trường Đại học Nông lâm Thái Nguyên. Đối với địa phương, tác giả đã nhận được sự giúp đỡ của cán bộ và nhân dân tại xã Đôn Phong, huyện Bạch Thông, tỉnh Bắc Kạn nơi mà tác giả đã đến thu thập số liệu đề tài. Nhân dịp này, tác giả xin bày tỏ lòng biết ơn đối với sự giúp đỡ quý báu đó.

Đặc biệt, tác giả xin trân trọng cảm ơn thầy giáo hướng dẫn khoa học PGS.TS.Lê Sỹ Trung, người đã nhiệt tình chỉ bảo hướng dẫn để tác giả hoàn thành luận văn này.

Tác giả cũng xin trân thành cảm ơn sự động viên, giúp đỡ của bạn bè, đồng nghiệp, đó là nguồn khích lệ và cổ vũ to lớn đối với tác giả trong quá trình thực hiện và hoàn thành công trình này.

Thái Nguyên, tháng 9 năm 2015

Tác giả

Lê Viết Hoàng

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC BẢNG BIỂU	vi
DANH MỤC CÁC HÌNH	viii
DANH MỤC CÁC HÌNH	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Sự cần thiết.....	1
2. Mục tiêu nghiên cứu	3
2.1. Mục tiêu chung.....	3
2.2. Mục tiêu cụ thể.....	3
3. Ý nghĩa của đề tài	3
Chương 1: TỔNG QUAN VẤN ĐỀ NGHIÊN CỨU	4
1.1. Trên thế giới.....	4
1.1.1. Về cơ sở sinh thái học của cấu trúc rừng	4
1.1.2. Phân loại rừng	4
1.1.3 .Về cấu trúc rừng	4
1.1.4. Nghiên cứu về tái sinh	6
1.2. Ở Việt Nam	8
1.2.1. Nghiên cứu về cấu trúc	8
1.2.2. Nghiên cứu về tái sinh	11
1.3. Đánh giá về điều kiện tự nhiên, tài nguyên, môi trường của khu vực nghiên cứu.....	13
1.3.1. Điều kiện tự nhiên	13
1.3.1.1. Vị trí địa lý	13
1.3.1.2. Địa hình	13

1.3.1.3. Khí hậu	14
1.3.1.4. Thủy văn.....	15
1.3.2. Các nguồn tài nguyên.....	15
1.3.2.1. Tài nguyên đất.....	15
1.3.2.2. Các loại tài nguyên khác	16
1.3.3. Thực trạng môi trường	17
1.3.4. Đánh giá chung về điều kiện tự nhiên, tài nguyên thiên nhiên và cảnh quan môi trường	18
Chương 2: NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	20
2.1. Nội dung nghiên cứu.....	20
2.1.1. Nghiên cứu xác định lựa chọn trạng thái rừng tại khu vực nghiên cứu	20
2.1.2. Nghiên cứu một số đặc điểm cấu trúc của trạng thái rừng IIa, IIb.....	20
2.1.3. Một số đặc điểm tái sinh.....	20
2.1.4. Đề xuất một số biện pháp lâm sinh	20
2.2. Giới hạn nghiên cứu.....	20
2.2.1. Giới hạn về khu vực và đối tượng nghiên cứu	20
2.2.2. Giới hạn về nội dung	20
2.3. Phương pháp nghiên cứu	21
2.3.1. Phương pháp luận.....	21
2.3.2. Phương pháp thu thập số liệu	21
2.3.2.1. Kế thừa số liệu	21
2.3.2.2. Phương pháp thu thập số liệu	21
2.3.3. Phương pháp xử lý số liệu.....	23
2.3.3.1. Phân loại trạng thái rừng	23
2.3.3.2. Cấu trúc tổ thành	23
2.3.3.3. Mô phỏng các phân bố thực nghiệm.....	24
2.3.3.4. Mô phỏng quan hệ giữa đường kính tán với đường kính ngang ngực.....	25
2.3.3.5. Mô phỏng quan hệ giữa chiều cao với đường kính ngang ngực	26
2.3.3.6. Nghiên cứu về tái sinh rừng	26

Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN	28
3.1. Kết quả nghiên cứu xác định trạng thái rừng IIa, IIb	28
3.2. Kết quả nghiên cứu một số đặc điểm cấu trúc rừng trạng thái II _a , II _b	30
3.2.1. Tổ thành loài cây	30
3.2.2. Tổ thành theo nhóm gỗ	36
3.2.3. Phân bố số lượng loài cây theo cỡ kính	37
3.2.4. Phân bố số cây theo cỡ kính (N/D _{1,3})	40
3.2.5. Phân bố số loài theo cỡ chiều cao	45
3.2.6. Phân bố số cây theo cỡ chiều cao	47
3.2.7. Quy luật tương quan giữa chiều cao với đường kính thân cây	50
3.2.8. Tương quan giữa đường kính tán với đường kính ngang ngực	53
3.3. Ảnh hưởng của cấu trúc đến tái sinh rừng	57
3.3.1. Một số đặc điểm tái sinh rừng khu vực nghiên cứu	57
3.3.2. Đặc điểm tái sinh rừng trạng thái IIa	58
3.3.3. Đặc điểm tái sinh trạng thái rừng IIb	58
3.4. Đánh giá chất lượng cây tái sinh	60
3.5. Đề xuất một số biện pháp phục hồi rừng	61
KẾT LUẬN - TỒN TẠI - KIẾN NGHỊ	66
1. Kết luận	66
1.1. Xác định trạng thái rừng	66
1.2. Cấu trúc rừng	66
1.3. Đánh giá khả năng tái sinh	67
2. Tồn tại	67
3. Kiến nghị	68

TÀI LIỆU THAM KHẢO

PHỤ LỤC

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

PTNT	: Phát triển nông thôn
SXKD	: Sản xuất kinh doanh
UBND	: Ủy ban nhân dân
LN	: Lâm nghiệp
NN	: Nông nghiệp
NLN	: Nông lâm nghiệp
SXLN	: Sản xuất lâm nghiệp
QH	: Quy hoạch
PCCCR	: Phòng cháy chữa cháy rừng
SXNN	: Sản xuất nông nghiệp
VQG	: Vườn Quốc gia
DDNN	: Doanh nghiệp nhà nước
HGD	: Hộ gia đình
ĐD	: Đặc dụng
PH	: Phòng hộ
SX	: Sản xuất
BPKT	: Biện pháp kỹ thuật
NN & PTNT	: Nông nghiệp và phát triển nông thôn
CNQSDĐ	: Chứng nhận quyền sử dụng đất
NXBNN	: Nhà xuất bản nông nghiệp
ĐHLN	: Đại học lâm nghiệp
KH & CN	: Khoa học và công nghệ
HĐND	: Hội đồng nhân dân
[7]	: Số thứ tự tài liệu tham khảo

DANH MỤC CÁC BẢNG BIỂU

Bảng 3.1: Phân loại trạng thái hiện tại của rừng	29
Bảng 3.2: Phân bố số lượng loài cây theo cấp tổ thành trạng thái rừng IIa	33
Bảng 3.3: Phân bố số lượng loài cây theo cấp tổ thành trạng thái rừng IIb	34
Bảng 3.4: Kết quả mô phỏng phân bố số lượng loài cây theo cỡ đường kính (NI - D1.3) bằng hàm Meyer	38
Bảng 3.5: Kết quả mô phỏng phân bố số lượng loài cây theo cỡ đường kính (NI /D1.3) bằng hàm Weibull	40
Bảng 3.6: Kết quả mô phỏng phân bố số cây theo cỡ đường kính (N /D1.3) bằng hàm Meyer	42
Bảng 3.7: Kết quả mô phỏng phân bố số cây theo cỡ đường kính (N/ D1.3) bằng hàm Weibull	43
Bảng 3.8: Kết quả mô phỏng phân bố số lượng loài cây theo cỡ chiều cao (NI - Hvn) bằng hàm Weibull	46
Bảng 3.9: Kết quả mô phỏng phân bố số cây theo chiều cao (N - Hvn) bằng hàm Weibull	48
Bảng 3.10: Kết quả mô tả quan hệ H/D bằng các phương trình lý thuyết	51
Bảng 3.11: Kết quả kiểm tra thuần nhất tham số b trạng thái rừng IIa	52
Bảng 3.12: Kết quả kiểm tra thuần nhất tham số b trạng thái rừng IIb	52
Bảng 3.13: Kết quả tính toán các tham số cho phương trình gộp ở trạng thái rừng IIb	53
Bảng 3.14: Kết quả tính toán quan hệ D1.3/ Dt theo dạng phương trình Dt = a+bD1.3	54
Bảng 3.15: Kết quả kiểm tra thuần nhất tham số b trạng thái IIa	55
Bảng 3.16: Kết quả kiểm tra thuần nhất tham số b trạng thái IIb	56
Bảng 3.17: Kết quả tính toán tham số a, b chung cho trạng thái IIb	57
Bảng 3.18 : Công thức tế thành cây tái sinh khu vực nghiên cứu	59
Bảng 3.19: Đánh giá chất lượng cây tái sinh	60

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 2.1: Sơ đồ bố trí ô dạng bản	22
Hình số 3.1: Phân bố số lượng loài cây theo cỡ tổ thành trạng thái IIa	34
Hình số 3.2: Phân bố số lượng loài cây theo cấp tổ thành trạng thái IIb	35
Hình số 3.3: Biểu đồ nắn phân bố số loài cây theo cỡ kính trạng thái IIb bằng hàm Meyer	39
Hình số 3.4: Biểu đồ nắn phân bố số loài cây theo cỡ kính trạng thái IIa bằng hàm Meyer	39
Hình số 3.5: Biểu đồ nắn phân bố số cây theo cỡ đường kính bằng hàm Meyer trạng thái rừng IIb	44
Hình số 3.6: Biểu đồ nắn phân bố số cây theo cỡ đường kính bằng hàm Meyer trạng thái rừng IIb	44
Hình số 3.7: Nắn phân bố số loài theo cỡ chiều cao bằng hàm Weibull trạng thái IIb	47
Hình số 3.8: Nắn phân bố số loài theo cỡ chiều cao bằng hàm Weibull trạng thái IIa	47
Hình số 3.9: Nắn phân bố số cây theo cỡ chiều cao bằng hàm Weibull trạng thái IIb	49
Hình số 3.10: Nắn phân bố số cây theo cỡ chiều cao bằng hàm Weibull trạng thái IIa	49